

Р Е Ц Е Н З І Я

**на освітньо-наукову програму підготовки здобувачів рівня вищої освіти
доктор філософії із спеціальності 081 «Право» галузь знань 08 «Право»
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого**

Побудова в Україні демократичної правової держави, яка заснована на втіленні в практиці функціонування державного та суспільного механізму принципу верховенства права, необхідність подальшого реформування системи правосуддя для його забезпечення, удосконалення системи прав і свобод людини, особливо в умовах військової агресії росії потребує підготовки висококваліфікованих юридичних кадрів, особливо найвищої кваліфікації - докторів філософії із спеціальності 081 «Право» у галузі знань 08 «Право». Вони мають бути здатні продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні теоретичні та практичні проблеми у галузі права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для юридичної науки та практики. Рецензована освітньо-наукова програма спрямована саме на досягнення даної мети.

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктор філософії – із спеціальності 081 «Право» (галузь знань 08 «Право») Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого розроблена з урахуванням вимог чинних законів, підзаконних нормативно-правових актів, стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 31.07.23 № 924 та внутрішніх нормативних документів Університету. Уся інформація щодо даної освітньо-наукової програми розміщена на офіційному веб-сайті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого і включає в себе інформацію про кваліфікацію випускників, форми і терміни навчання, вступні іспити, випускові кафедри, напрями і характеристику діяльності випускників, їх загальні і професійні компетентності, види можливої професійної діяльності, професійні завдання тощо.

Аналіз змісту рецензованої програми свідчить про її фундаментальність, яка проявляється в поєднанні сфер наукової і практичної діяльності. Програма побудована досить логічно, складається з 4-х основних блоків: блок нормативної підготовка; блок професійної наукової підготовки; блок практичної підготовки; блок варіативної підготовки (цикл дисциплін вільного вибору аспіранта). Особливо позитивним є наявність практичної підготовки, що є важливою для можливої подальшої роботи випускників програми в навчальних закладах, оскільки здобувачі під час практики виробляють і закріплюють педагогічні навички, вдосконалюють знання, необхідні для роботи у закладах вищої освіти, формують вміння застосувати їх у навчально-виховному процесі під час виконання функцій викладача.

Позитивом для програми є її широка варіативна складова програми (12 кредитів ЄКТС, яка включає 73 дисципліни), що дає змогу здобувачам вищої освіти обирати для вивчення ті дисципліни, які відповідають напрямам їх наукових досліджень.

Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми в повному обсязі відповідає рівню підготовки і профілю дисциплін, що входять до неї. Зі змісту розробленої програми можна зробити висновок, що вона в повному обсязі забезпечена електронними ресурсами, освітньо-методичною та науковою літературою.

Разом з цим, слід зауважити, що в зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України, яка визначила позначила цілий ряд проблем, які доцільно дослідити. При наступному перезатвердженні ОНП доречно було б на рівні варіативних складових рекомендувати розробити нові навчальні компоненти, що стосуються особливостей здійснення правосуддя в умовах військового та інших особливих правових станів, особливостей реалізації основних прав і свобод людини і громадянина в такий період. Також правильно ввести до навчального плану дисципліни, які спрямовані на вивчення проблем розслідування воєнних злочинів, які були вчинені і вчиняються російським агресором на території України.

Рецензована освітньо-наукова програму підготовки доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», галузь знань 08 «Право», що розроблена і реалізується Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого, відповідає усім основним вимогам, які пред'являються до означених програм, сприяє формування загальних і професійних компетентностей за напрямом підготовки «Право» і може бути рекомендована до використання для підготовки докторів філософії за цією спеціальністю в Університеті.

Голова Другого апеляційного
адміністративного суду

Армен БЕГУНЦ

24.10.23р.